

Vold og trusler skal frem i lyset

Antallet af anmeldelser om vold og trusler mod offentligt ansatte er steget med 42 procent fra 2009 til 2015. Det viser nye tal fra Danmarks Statistik. Denne udvikling kan ifølge eksperter vendes ved, at arbejdspladserne bliver bedre til at give deres voldspolitikker et grundigt eftersyn.

Af Birgit Bruun Christensen

Oprettet d. 15. mar 2016

Der er sket en markant stigning i antallet af anmeldelser om vold og trusler blandt offentlige ansatte. De tælles især blandt socialrådgivere, undervisere, social- og sundhedsfagligt personale samt fængselsbetjente og billetkontrollører. Ifølge Danmarks Statistik er der tale om en stigning på 42 procent fra 2009 til 2015.

Et tal som arbejdsmediciner og psykolog Lars Peter Andersen, Arbejdsmedicinsk Klinik i Herning kalder for alarmerende og bekymrende, fordi en del af stigningen kan skyldes en generel forråelse i samfundet.

- Jeg tror dog også, at en ændret anmeldelsespraksis - hvor man udover at anmelde sagen til Arbejdsskadestyrelsen i dag også skal politianmelde den person, der udsætter en for vold og trusler - også er med til at forklare den voldsomme stigning. Men det er svært at skille de to ting ad, siger Lars Peter Andersen.

Ledelsen skal forebygge og håndtere vold

Bag tallene gemmer sig mennesker, der med hans ord bliver slået, sparket, kradset og skubbet på deres arbejde. Det kan føre til forskellige psykiske symptomer som søvnløshed, frygt, depression og sygemeldinger og i værste fald, at folk mister fodfæstet på arbejdsmarkedet.

- Derfor skal det her tages meget alvorligt, siger han og henviser til et af hans forskningsprojekter, der viste, at når ledelsen er proaktiv i forhold til at forebygge og

f.eks. opfordrer de ansatte til at registrere voldelige hændelser på arbejdspladsen, så medfører det, at medarbejderne et år efter rapporterede om færre tilfælde af vold og trusler, hvis ledelsen havde arbejdet med forebyggelse og håndtering af vold.

- Men det sker ikke alle steder, at emnet har ledelsens lige store bevågenhed. Opgaverne er jo mange. Jeg møder stadig patienter, der fortæller, at de har troet, at de var alene om at opleve vold og trusler, siger han. Forklaringen er efter hans opfattelse, at ledelsen ikke har italesat emnet, så det bliver arbejdspladsens problem.

De grundlæggende diskussioner mangler

Inge Larsen konsulent i Danmarks Lærerforening understreger, at den vigtige dialog om risici ikke tages på arbejdspladserne. Trio og MED skal sætte forebyggelse af vold og trusler på dagsorden på møder, så alle på arbejdspladsen får talt emnet igennem.

Hun har tidligere arbejdet som rejseholds-konsulent i Videncenter for Arbejds miljø, hvor hun igennem flere år besøgte arbejdspladser bl.a. med fokus på, hvordan offentlige arbejdspladser kunne blive bedre til at forebygge vold og trusler.

- Det har efterladt et indtryk af, at mange arbejdspladser ikke får taget de grundlæggende diskussioner, der skal til. De har ikke givet deres voldspolitikker et grundigt eftersyn, siger Inge Larsen og tilføjer, at det handler om, at identificere fra hvem, hvordan og hvornår der er risiko for vold og trusler. Arbejdspladserne skal se på organiseringen af arbejdet og foretage risikovurdering i forhold til elever og eventuelt forældre. Hvilke situationer kan medføre risiko og så aftale, hvordan man vil forebygge. Desuden skal man foretage en registrering af, hvornår hændelserne finder sted, er der f.eks. særlige tidspunkter på dagen, siger Inge Larsen og uddyber:

- Det er jo først, når man får øje på mønstre, at man kan begynde med en mere systematisk forebyggelse.

Vold skal løses i fællesskab på arbejdspladsen

Ifølge Lars Peter Andersen er det derudover vigtigt, at ledelsen forstår, at det er et fælles arbejdsmiljøproblem. Hans råd er, at arbejdsmiljøorganisationen og ledelsen løser det i fællesskab, ligesom ledelsen meget tydeligt skal kommunikere ud, at det ikke er den enkeltes problem eller skyld.

- Det er først og fremmest det enkelte menneske, det går ud over, men det skal løses i fællesskab på arbejdspladsen, og det gælder både i forhold til at forebygge og få fulgt op på en episode, der har ført til vold og trusler, siger Lars Peter Andersen.

Flere veje til at håndtere vold og trusler

Videncenter for Arbejdsmiljø har inspiration og vejledning til identifikation, forebyggelse og håndtering af vold og trusler på jobbet bl.a. med værktøjet 'Giv volden en skalle'. Eksempelvis er der forslag til en køreplan for, hvad en temadag om vold og trusler kan indeholde, ligesom man kan tage udgangspunkt i tre små film.

Fonden for Forebyggelse og Fastholdelse har tidligere haft forebyggelsespakker, som arbejdspladserne kunne få del i. Men selv om de ikke længere er et tilbud, kan man stadig frit downloade drejebøger og faktaark til det videre arbejde med vold og trusler. Her kan man blive klogere på, hvordan man eksempelvis gennemfører en indsats på en skole eller en dagsinstitution.